

Щоденний звіт № 256/2020

від 27 жовтня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксувала жодного такого порушення в Луганській області. За попередню добу зафіксовано 7 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та 10 таких порушень у Луганській області.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у межах ділянок розведення в районах Золотого та Петрівського у вечірній і нічний час.
- Місія зафіксувала 69 одиниць озброєння, розміщених із порушенням ліній відведення з обох боків лінії зіткнення.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту і забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжувала спостерігати за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Донецькій області, а також на контрольному пункті в'їзду-виїзду в Луганській області.
- СММ і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування, зокрема на блокпості збройних формувань поблизу Оленівки*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 26 жовтня 2020 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та Березовому не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невідомого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 26 жовтня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 27/10/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню (вибухи невизначеного походження), більшість із яких сталися в районах на північ від н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька). За [попередню добу](#) Місія зафіксувала 7 порушень режиму припинення вогню, зокрема 2 вибухи невизначеного походження.

У Луганській області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередню добу](#) Місія зафіксувала 10 таких порушень (постріли зі стрілецької зброї).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 1 903 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 573 вибухи, 30 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 16 спалахів дульного полум'я та 23 освітлювальні ракети, а також 1 261 чергу і постріл).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

Здійснюючи моніторинг із підконтрольної урядові сторони ділянки **розведення в районі н. п. Станиця Луганська** (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), команда Місії констатувала спокійну ситуацію.

Увечері 25 жовтня в межах ділянки **розведення в районі н. п. Золоте** (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 1 особу на колишній позиції збройних формувань біля східного краю ділянки, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

26 жовтня біля блокпоста збройних формувань південніше цієї ділянки розведення спостерігачі бачили, як 2 члени збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») зайшли вглиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а згодом повернулись. У межах цієї ділянки розведення, біля її південного краю, на автошляху Т1316, команда Місії бачила 3 робітників поруч із трактором. Південніше блокпоста збройних формувань спостерігачі бачили, як 10 робітників за допомогою важкої техніки та крану переміщували контейнери.

У ніч із 24 на 25 жовтня в межах ділянки **розведення в районі н. п. Петрівське** (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 1 особу на колишній позиції Збройних сил України біля південного краю ділянки, приблизно за 500 м на схід від її південно-західного кута.

26 жовтня, здійснюючи моніторинг у трьох місцях поблизу цієї ділянки розведення, спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

Місія продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

СММ зафіксувала 69 одиниць озброєння, розміщених із порушенням ліній відведення: 3 у підконтрольному урядові районі Донецької області та 66 у невідконтрольних урядові районах Луганської області, зокрема на 4 полігонах.

Місія також зафіксувала 193 одиниці озброєння, розміщені за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння в невідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей — усі на полігонах (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької області, зокрема в житлових секторах (детальніше див. таблицю нижче).

Міни в Зайцевому Донецької області

23 жовтня у п'яти місцях на полях, а також поперек вулиці Мануїльського біля житлових будинків у підконтрольних урядові районах н. п. Зайцеве (50 км на північний схід від Донецька) БПЛА СММ середнього радіуса дії знову зафіксував близько 265 протитанкових мін (деякі з них оцінені як ТМ-62 та частина більшого мінного поля). За оцінкою, усі ці міни належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. щоденні звіти СММ від [24 жовтня 2019 року](#) та [17 червня 2020 року](#)).

Зусилля Місії зі сприяння ремонту і функціонуванню життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), північніше н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська), а також біля н. п. Весела Гора (невідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду та технічного обслуговування залізничних колій, а також видалення рослинності поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); техобслуговування та ремонту ліній електропередачі біля н. п. Голубівське (невідконтрольний урядові, 51 км на захід від Луганська); ремонту на об'єктах інфраструктури водопостачання неподалік н. п. Паньківка (невідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська); техобслуговування автошляху Т1316 біля Золотого (північніше та південніше ділянки розведення) та автошляху Н21 південніше Щастя; і робіт із розмінування південніше Щастя.

Уранці 26 жовтня представник Збройних сил України при Спільному центрі з контролю та координації (СЦКК) повідомив команді СММ, що у районі сапери проводять контрольовані підриви невибухлих боєприпасів (зокрема мін і ручної гранати). Затим спостерігачі чули 4 вибухи біля мосту в Щасті.

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Північніше цього мосту, орієнтовно за 150 м на південний схід від перехрестя автошляхів Н21 і Т1309 та приблизно за 50 м на північний захід від блокпоста Збройних сил України, команда СММ бачила 4 робітників, які стояли поруч із фронтальним навантажувачем.

Біля блокпоста збройних формувань приблизно за 2,5 км на схід від Веселої Гори й орієнтовно за 3 км на південний схід від мосту спостерігачі бачили, як троє робітників із непідконтрольних урядові районів виконували роботи за допомогою важкої техніки, а ще двоє збирали меблі та встановлювали їх у контейнери (як повідомлялося, для використання в адміністративних цілях).

На південній околиці н. п. Металіст (непідконтрольний урядові, 7 км на північний захід від Луганська) команда Місія бачила, як 7 робітників за допомогою важкої техніки виконували ремонтні роботи на автошляху Н21.

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька). Здійснюючи моніторинг в н. п. Авдіївка (підконтрольний урядові, 17 км на північ від Донецька), спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження в радіусі 5 км від станції.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області команда СММ констатувала, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька), а також відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) були відкритими.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ неподалік Новотроїцького в період з 08:55 до 10:00 та з 13:47 до 14:45, спостерігачі бачили 4 автобуси, 10 автомобілів і 31 особу (різної статі та віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а також 2 автобуси, 5 автомобілів і 17 осіб (різної статі та віку) у черзі у протилежному напрямку.

Перебуваючи на цьому КПВВ, члени патруля Місії бачили, як з місцевої машини швидкої допомоги пересажували 2 пацієнток (80–89 років) в машину швидкої допомоги з іншого району. Пізніше того ж дня представник (чоловік 30–39 років) Державної прикордонної служби України (ДПСУ) повідомив команді СММ про те, що цих двох пацієнток перевезли з непідконтрольних урядові районів у підконтрольні. На КПВВ 2 жінки (30–39 та 50–59 років) і 1 чоловік (30–39 років) розповіли спостерігачам про нестачу санітарних споруд, оскільки за межами КПВВ лишилася лише одна.

Здійснюючи моніторинг на відповідному блокпості збройних формувань у період із 08:45 до 10:00 та з 13:40 до 14:45, команда Місії бачила 1 автомобіль і 8 осіб (6 жінок і 2 чоловіків різного віку), які прямували до підконтрольних урядові районів, а також 2 автомобілі та 6 осіб (1 жінка 30–39 років та 4 чоловіки по 50–59 років, а також 1 дитина приблизно 4 років), які прямували у протилежному напрямку.

У Луганській області спостерігачі зауважили, що КПВВ у Станиці Луганській і далі не працював⁷.

⁷ Інформація про тимчасове закриття КПВВ у період із 15 до 31 жовтня 2020 року була опублікована на вебсайті Кабінету Міністрів України 13 жовтня. 23 жовтня представник ДПСУ повідомив спостерігачам,

На ділянці розведення в районі Станиці Луганської камера СММ, встановлена північніше мосту біля Станиці Луганської, зафіксувала, як зі сторони Станиці Луганської прибула машина швидкої допомоги та зупинилися поруч із новим прольотом цього мосту. Ця камера також зафіксувала, як 2 особи (чоловіки різного віку; за оцінкою, парамедики) перенесли на ношах 1 чоловіка (невстановленого віку) із автомобіля на інвалідний візок. Затим, за спостереженнями Місії, жінка (невстановленого віку), яка перейшла міст із непідконтрольних урядові районів, повезла інвалідний візок із чоловіком через міст до непідконтрольних урядові районів.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечно доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що СЦКК повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 12 жовтня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості поблизу н.п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) озброєний член збройних формувань не пропустив патруль СММ до підконтрольних урядові районів, пославшись на відсутність дозволу від своїх командирів.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

що, окрім виняткових випадків, КПВВ буде закритий до 31 жовтня через заходи, пов'язані з протидією епідемії COVID-19.

Інші перешкоди:

- 25 жовтня БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), пролітаючи над підконтрольними урядові районами між н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька) та н. п. Олександро-Шульгине (54 км на північ від Донецька), а також між н. п. Семигір'я (58 км на північний схід від Донецька) та н. п. Роти (66 км на північний схід від Донецька)⁸.
- БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) під час польоту над районами поблизу н. п. Первомайське (підконтрольний урядові, 17 км на північний захід від Донецька).

⁸ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
24.10.2020	3	буксирувана гаубиця (2А36 «Гіацинт-Б», 152 мм)	поблизу н. п. Бахмут (кол. Артемівськ; 67 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
25.10.2020	14	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	12	буксирувана гаубиця (Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	1	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	
	21	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	поблизу н. п. Хрустальний (кол. Красний Луч; 56 км на південний захід від Луганська)	
	1	буксирувана протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)	на полігоні поблизу н. п. Шимшинівка (27 км на південний захід від Луганська)	
20.10.2020	17	самохідна гаубиця (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська), де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 66 бойових броньованих машин ⁹	повітряне спостереження

Інше озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	10	буксирувана гаубиця (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
20.10.2020	22	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження
	18	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська), де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 72 бронетранспортерів	
	8	самохідна артилерія (невстановленого типу)		
	19	буксирувана артилерія (невстановленого типу)		
25.10.2020	19	танк (ймовірно Т-64)		на полігоні поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)
	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
	8	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська)	
	16	танк (ймовірно Т-72)		
	6	буксирувана гаубиця (2А18М, Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	6	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)		
	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
6	буксирувана протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)			

⁹ Згадані в цьому розділі бойові броньовані машини не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
	21	танки (ймовірно Т-64 — 15 од., Т-72 — 6 од.)	на полігоні поблизу н. п. Круглик (31 км на південний захід від Луганська)	
	9	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	
	4	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
	2	танк (ймовірно Т-64)		
	12	буксирувана гаубиця (Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	5	танки (Т-64 — 1 од., невстановленого типу — 4 од.)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	
26.10.2020	10	танк (Т-72)	на полігоні поблизу н. п. Покровка (36 км на схід від Донецька)	

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки¹⁰

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
23.10.2020	1	бронетранспортер (БТР-60)	у житловому районі в підконтрольній уряду частині н. п. Зайцеве (50 км на північний схід від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
24.10.2020	4	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП — 2 од.)	на території об'єкту в н. п. Трудівське (47 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
26.10.2020	2	бойова машина піхоти (ймовірно БМП-1)	поблизу н. п. Березове (31 км на південний захід від Донецька)	
	2	бойова машина піхоти (ймовірно БМП-1)	у житловому районі н. п. Водяне (15 км на північний захід від Донецька)	

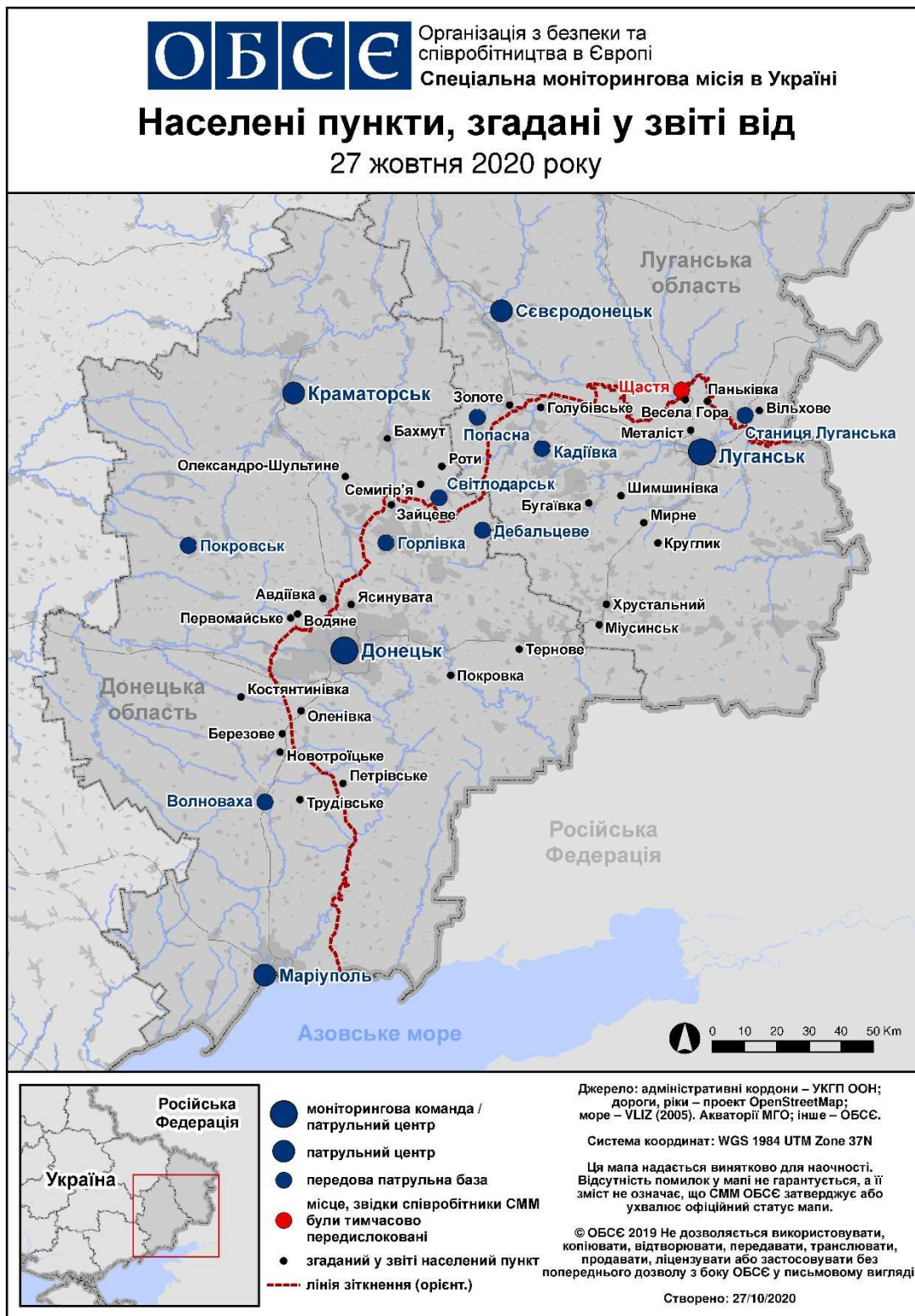
¹⁰ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 26 жовтня 2020 року¹¹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ у н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	3–5 км на Сх	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	25.10, 20:19
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	6–8 км на Пн	чули	20	вибух	невизначеного походження	Н/Д	26.10, 09:04–09:33
н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	2–3 км на Сх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	26.10, 13:05

¹¹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹²

¹² За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах по всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).